

Riktlinjer

Digital distansundervisning och digitalt distansarbete för personal inom grund- och gymnasieskola i Vaggeryds kommun

Lagliga grunder

- Förordning (220:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta

Skolans verksamhet vilar i grunden på skollag och förordningar. Under pandemin har även en förordning om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta tillkommit.

I förordningen framgår att "En huvudman för grundskola, grundsärskola, specialskola, sameskola, gymnasieskola eller gymnasiesärskola får besluta att elever ska ges undervisning där läraren och eleven är åtskilda i rum men inte i tid, eller är åtskilda i både rum och tid, utöver vad som är föreskrivet i 5 a kap. skolförordningen (2011:185) eller 4 a kap. gymnasieförordningen (2010:2039).

Om läraren och eleven vid undervisningen är åtskilda både i rum och tid ska huvudmannen besluta hur många undervisningstimmar undervisningen ska anses motsvara, om huvudmannen avser att avräkna undervisningstiden mot den garanterade undervisningstiden"

- GDPR

GDPR som lag hindrar inte distansundervisning. Däremot är det en fördel om det finns förhållningsregler kring vad som gäller vid distansundervisning samt att dessa i så hög utsträckning som möjligt syftar till att skydda den enskilda elevens integritet och digitala säkerhet.

Behandlingen av personuppgifter inom ramen för den digitala undervisningen vilar på den rättsliga grunden "uppgift av allmänt intresse". Exempel på personuppgiftsbehandlingar som är nödvändiga för att utföra en uppgift av allmänt intresse i skolan är behandling av personuppgifter för att tillhandahålla, anordna och bedriva undervisning. Eftersom grund- och gymnasieskolan skolan nu fått möjlighet att genomföra undervisning på distans i och med förordning 220:115 så innebär det per automatik att det kommer att kräva olika personuppgiftsbehandlingar för att sådan utbildning ska kunna erbjudas i praktiken. Om undervisningen sker via Teams är personuppgifter som hanteras exempelvis elevens namn men också ljudupptagning av elevens röst (då funktionen ljud/videosamtal används). Utgångspunkten är – precis som i alla sammanhang - att inte behandla fler personuppgifter än vad som behövs för ändamålet.

- Personuppgiftsansvarig

Den personuppgiftsansvariga är den verksamhet som bestämmer för vilka ändamål personuppgifterna ska behandlas och hur behandlingen ska gå till. I vår verksamhet är det Barn- och utbildningsnämnden som är personuppgiftsansvarig och som därmed ansvarar för att ge elever och lärare instruktioner kring hur digital distansundervisning ska hanteras. Detta är en viktig del i dataskyddsarbetet för den personuppgiftsansvariga. Det är alltså inte en rektor eller lärare som är personuppgiftsansvarig men dessa funktioner förväntas följa de riktlinjer som kommuniceras från personuppgiftsansvarig.

Beslut om digital distansundervisning på gruppnivå:

Beslut om att förlägga undervisningen på distans för en grupp – till exempel en hel klass eller en hel årskurs – tas av verksamhetschef i samråd med rektor. Rektor ansvarar för den praktiska organisationen av distansundervisningen så som schema, organisation av lärare o.s.v.

Beslut om digital distansundervisning på individnivå:

I och med pandemin har begreppet sjukfrånvaro utmanats. Detta då elever och personal förväntas vara hemma även då de har lindriga symptom. Utöver detta finns även regler om familjekarantän som innebär att en elev kan behöva vara hemma utan vare sig symptom eller sjukdom.

- Om en elev är hemma på grund av sjukdom ska eleven frånvaroaanmälas samt i normalfallet inte delta i digital distansundervisning.
- Om en elev är hemma med lindriga symptom, familjekarantän eller p.g.a. att skolan tagit beslut om distansundervisning är digital distansundervisning en möjlighet för eleven så att hen slipper missa viktig undervisningstid. Om eleven deltar i sådan digital distansundervisning – *där läraren och eleven är åtskilda i rum men inte i tid* - ska hen ses som närvarande och närvaro skall registreras. Det samma gäller om en lärare och en elev har kommit överens om att en elev ska arbeta hemifrån med ett "beting" som ska redovisas vid en specifik tidpunkt så kan läraren komma överens med eleven om att ett sådant upplägg genererar närvaro trots att *eleven och läraren är åtskilda både i rum och tid*¹. Viktigt vid undervisning när eleven och läraren är åtskilda både i rum och tid är att "betinget" motsvarar samma tid som eleven annars skulle ha haft vid närundervisning.
- Om eleven följer undervisningen på distans exempelvis via Teams genom att till exempel arbeta med skoluppgifter där läraren och eleven är åtskilda både i rum och tid ska eleven registreras som frånvarande från undervisningen men detta sätt att arbeta är trots det en möjlighet som innebär att en elev inte behöver missa mer än nödvändigt då den är frånvarande. Om Beslut om *när* digital distansundervisning som innebär att en eller flera elever kan följa närundervisning i realtid ska erbjudas tas i grundskolan av rektor i samråd med lärare. I gymnasieskolan och vuxenutbildningen ska elever som är hemma med symptom eller p.g.a. familjekarantän delta på distans i närundervisning varför lärare där förväntas erbjuda sådan undervisning. Beslut om deltagande i digital distansundervisning i grundskolan tas av skolan i samråd med elevens vårdnadshavare. På gymnasiet förväntas elever delta i digital distansundervisning när endast digital distansundervisning erbjuds eller då eleven är hemma p.g.a. symptom eller familjekarantän. Individuella anpassningar kan dock göras avseende hur gymnasieelever tar till sig den digitala distansundervisningen i praktiken.

Förhållningsregler för elever vid digital distansundervisning:

1. Vid digital distansundervisning är det endast tillåtet att använda av skolan tillhandahållen digital enhet i form av dator eller lärplatta. Privat dator/lärplatta i hemmet/mobiltelefon ska inte användas.
2. Vid digital distansundervisning är det endast tillåtet att koppla upp sig mot säkra nätverk – exempelvis lösenordsskyddade hemnätverk. Öppna nätverk som t.ex. kan finnas i allmänna

¹ Enligt förordning 220:115 så räknas det som undervisning både då eleven och läraren är åtskilda i rum men inte i tid samt i både rum och tid.

utrymmen är inte tillåtna att koppla upp sig mot. Om en elev inte har tillgång till ett säkert nätverk hemma bör inte digital distansundervisning ske – då får skolan hitta någon annan lösning så att eleven får möjlighet att tillgodose sig det som eleven missar vid exempelvis frånvaro p.g.a. symptom eller familjekarantän.

3. Elever ska endast ta del av digital distansundervisning i "hemmiljö", det vill säga inte i allmänna utrymmen. Detta då det i allmänna utrymmen är svårt att försäkra sig om att inte obehöriga tar del av personuppgifter inom ramen för undervisningen i sådana utrymmen.
4. Elever som deltar i digital distansundervisning ska använda ett bakgrundsfilter. Detta för att eleven inte ska behöva visa upp sin omgivning samt för att förebygga så att andra personer i hemmet inte blir synliga i bild av misstag. Eleven bör även använda så kallad brusreducering då denna funktion skalar bort störande ljud i bakgrunden.

Förhållningsregler för skolpersonal vid digital distansundervisning:

1. Vid digital distansundervisning är det endast tillåtet att använda av skolan tillhandahållen digital enhet i form av dator eller lärplatta. Privat dator/lärplatta i hemmet/mobiltelefon ska inte användas.
2. Digital distansundervisning som innehåller ljud/video-samtal sker i grundskolan endast via Microsoft Teams. I gymnasiet får även sådan digital distansundervisning ske via It's Learning.
3. Vid digital undervisning där en eller flera elever deltar på distans medan andra erbjuds närundervisning ska *elever som tar del av närundervisning på plats i skolan* vara i bild i så liten utsträckning som möjligt. Läraren och undervisningen ska vara i fokus i så hög grad som möjligt. Läraren bör även höra sig för om det finns elever som är fysiskt på plats som inte vill synas alls och då respektera detta.
4. Ska en lektion spelas in får inga elever vara synliga i inspelningen om inte särskilt samtycke för att synas i varje enskild inspelning har inhämtats från varje individ som syns i bild.
5. När en elev deltar i digital undervisning på distans behöver den endast vara synlig i bild då det är nödvändigt med hänsyn tagen till undervisningen. I övrigt kan eleven ha sin kamera avstängd. Det är läraren som bedömer när det är nödvändigt att eleven är synlig i bild.

Förhållningsregler för skolpersonal vid hemarbete:

1. Vid hemarbete är det endast tillåtet att använda av skolan tillhandahållen digital enhet i form av dator eller lärplatta. Privat dator/lärplatta i hemmet/mobiltelefon ska inte användas.
2. Vid digitalt hemarbete är det endast tillåtet att koppla upp sig mot säkra nätverk – exempelvis lösenordsskyddade hemnätverk. Öppna nätverk som t.ex. kan finnas i allmänna utrymmen är inte tillåtna att koppla upp sig mot.
3. Skolpersonal ska endast arbeta på distans i "hemmiljö", det vill säga inte i allmänna utrymmen. Detta då det i allmänna utrymmen är svårt att försäkra sig om att inte obehöriga tar del av personuppgifter eller annan känslig information inom ramen för arbetet i sådana utrymmen.
4. Skolpersonal som arbetar på distans ska använda ett bakgrundsfilter. Detta för att personalen inte ska behöva visa upp sin omgivning samt för att förebygga så att andra personer i hemmet inte blir synliga i bild av misstag. Skolpersonal bör även använda så kallad brusreducering för att skala bort störande bakgrundsljud.

Övrigt:

Det är viktigt att skolan:

- Är noga med hur elever med skyddad identitet hanteras vid digital distansundervisning (beror på bl.a. vilket typ av skydd eleven har)
- Pratar med eleverna om att samma ordningsregler som finns i skolan gäller vid distansstudier. Ett exempel på det är att prata om att det inte är tillåtet att till exempel fota/filma någon – lärare eller andra elever - utan samtycke för att sedan sprida det vidare o.s.v.